

Jessica Leiding: Tal på första maj 2025

Talare

Jessica Leiding
Andre vice ordförande LO

Datum

1 maj 2025

Plats

Säffle

1 Mötesdeltagare!

I dag är det vår dag.

Vi som står i kassan,

vi som kör truck på lagret,

5 vi som målar husen och sköter maskinerna.

Vi som tar hand om barnen och ser till att alla får mediciner.

Alla vi som håller i gång Sverige.

Här i Säffle och på alla andra platser.

10 Första maj är arbetarnas dag!

En del av oss är inte här,

av den enkla anledningen att de är på jobbet.

För sjukhusen stänger inte för att det är en röd dag i almanackan. Bussarna

15 måste rulla.

Och de äldre behöver vård och omsorg i dag också.

Det är arbetarna som bygger Sverige.

Samhället skulle inte fungera utan LO-förbundens medlemmar.

20 Idag är det vår dag.

Dagen där vi sträcker på ryggen och säger ifrån!

Mötesdeltagare!

25 Det är en utmanande, orolig och mörk tid vi lever i.

Rysslands krig i Ukraina har pågått i över tre år. Det är ett olagligt krig.

Det är en attack mot ukrainarnas rätt att leva i ett fritt och demokratiskt samhälle.

Krig är oacceptabelt.

30 Ett helt horribelt sätt att försöka få igenom det man vill.

Det finns bara en sak att säga:
Ryssland ska ut ur Ukraina!

- 35 Mörkret ligger också tungt över Gaza.
Hamas terror måste självklart fördömas.
Men ingenting kan rättfärdiga det brutala våldet mot den palestinska
civilbefolkningen.
Det måste bli slut på dödandet nu!

40

Och som om krig inte vore nog,
har USA:s president vänt hela världen ryggen.
Donald Trumps enda fokus är att ”göra deals”,
för att Amerika ska bli ”great again”.

- 45 Handelskrig.

Hot om att ta över hela länder.
Med USA:s enorma ekonomiska, politiska och militära makt
skapar han kaos i världen.

- 50 Det går inte att blunda för fascismens framfart.
Inte heller för den globala klimatkrisen eller backlashen för jämställdheten.
Det går inte att blunda för att demokratin som vi känner den
är hotad och under attack från världsledare runt om i världen.
Känslan kryper in under skinnet,
55 för vad är motsatsen till den demokrati vi känner?
Jo diktatur, despoti.
Det är skrämmande att tänka på.

- Men vi som är här idag,
60 vi ska komma ihåg att vara här i dag det är att stå upp för demokratin. Vi tar inte
vår yttrandefrihet för given,
vi tar inte vår mötesfrihet för given.
Genom att vi är här idag
så bidrar vi till att upprätthålla de principer och rättigheter
65 som demokratin vilar på.
Så tack för att du är här idag!

Det är konstigt hur dagarna flyter ihop
när man inte har någonstans att gå.

Förut visste jag exakt vilken tid bussen gick,
vad jag skulle ha på mig,
vilka jag skulle småprata med vid kaffemaskinen.
Nu vaknar jag utan alarm.

75 Jag sitter vid köksbordet med en kopp kaffe
och försöker låtsas att jag har bråttom.

Men det är tyst.

Ingen väntar på mig.

80 Det är en blandning av frihet och tyngd
friheten att kunna göra vad jag vill,
men tyngden av att inte veta vad som kommer härnäst.

Jag söker jobb,

skriver CV,

85 skickar i väg mejl som ibland, ofta, aldrig får svar.

Så här beskrev en medlem i Kommunal känslan av att vara arbetslös
för mig för inte så länge sedan.

Det är en berättelse som berör

90 och som en halv miljon människor i landet
som är arbetslösa
kan känna igen sig i.

En halv miljon människor i landet är arbetslösa.

Nästan 25 procent av våra unga

95 som nu ska bygga sin framtid
har inte ett jobb att gå till.

Men det kanske inte är en slump när vi har en högerregering?

Har de i någon kris tidigare brytt sig?

100 Bryr de sig nu?

Hör vi dem vara oroliga? Beslutsamma att agera?

Har vi hört om reformer och åtgärder

mer än att de rika ska få ännu fler skattesänkningar,
bland annat i form av utökat ROT-bidrag?

105

Massarbetslöshet är slöseri på så många sätt.

Inte nog med det personliga lidandet

för den som inte har ett jobb att gå till.

- 110 Vårt lands utveckling
med en stark välfärdsstat och reformer för vanligt folk
skulle inte kunnat skett om vi inte haft arbetslösheten i schack.
Alla våra gemensamma timmar på jobbet
är det som gör Sveriges ekonomi stark.
- 115 Full sysselsättning
är en av förutsättningarna för att kunna jämna ut klassklyftor
och minska ojämlikheten.
Vi har helt enkelt inte råd med detta slöseri.
Sverige kan bättre!
- 120
Vi kan inte ha en halv miljon människor utan jobb i Sverige
samtidigt som arbetsgivare tar in arbetskraft från låglöneländer
för att konkurrera ut de arbetslösa i Sverige.
- 125 I dag kräver LO därför att det återinförs en myndighetsbaserad behovsprövning
där arbetsmarknadens parter deltar.
Att Svenskt Näringsliv fritt vill kunna plocka in
hur mycket billig arbetskraft som helst
förvånar väl ingen.
- 130 Det vi vill ha istället är arbetsmarknadsprövning.
Människor i Sverige måste få jobb!
- Mötesdeltagare!
- 135 Sveriges arbetare ska kunna vara trygga.
I jobbet och i hemmet.
Du ska inte behöva vara rädd för att bli utsatt för våld.
De senaste åren har vi sett en skrämmande utveckling.
Med gängkriminalitet, skjutningar,
140 med rasism, våld och hat.
Många känner inte igen sig i Sverige längre.
- Det kommer att ta lång tid att få bukt med våldet.
När samhället behöver stärkas kan man inte skära ner.
- 145 Polisen måste få ordentligt med resurser,
men det måste skolan, socialtjänsten och kriminalvården också.
Vi behöver ett land som håller samman,

som fungerar för alla.

150 Det är en skam för Sverige att barn växer upp med våld och kriminalitet
i sin närhet.

Det är inget vi någonsin får vänja oss vid.

Det finns många politiker som pratar om att bekämpa brottsligheten. Men hur
155 mycket är det som är tomma ord,

och hur mycket är det som är handling?

Om man vill bekämpa brottsligheten på allvar

borde man prata med medlemmar och förtroendevalda i Byggnads.

De hade kunnat berätta om hur kriminella företag

160 nästlar sig in i byggsektorn.

Fråga Kommunal och Fastighets

om arbetslivskriminaliteten som finns inom personlig assistans
och städbranschen.

165 Verksamhet läggs ut på entreprenad, till oseriösa företag.

Som ibland till och med har kopplingar till den organiserade brottsligheten,
till gängkriminaliteten.

Tyvärr är det även staten, kommuner och regioner

som lägger ut verksamhet på entreprenad till skumma företag.

170 Det är alltså våra skattepengar som det handlar om.

Och det är enorma summor som slösas bort.

Det finns många makthavare som alltid slår bakut

när kommunalarna vill ha högre löner,

175 när järnvägen behöver rustas

eller när vården behöver mer resurser.

Det kostar för mycket, säger de.

Men när det gäller att ösa ut pengar till multinationella skolföretag,

180 eller till oseriösa underleverantörer,

då saknas det aldrig pengar.

Det kan man lägga hur mycket som helst på.

Även när det gäller rent kriminella företag.

185 Allt det här har fackliga företrädare varnat för länge.

Det är lätt att vara efterklok och säga:

Vad var det jag sa?

Men även här måste vi faktiskt konstatera:

190 De borde ha lyssnat på oss som bygger landet.

Men nog om mörker.

Är det något vi vet som står här i dag, så är det att ljuset
den ljusa framtiden

195 den är inom räckhåll så länge vi både ser verkligheten som den är
och går samman i kampen för den bättre framtiden.

Tänk bara: Var hade Sverige stått i dag,
utan vår starka arbetarrörelsens kamp under mer än 100 år?

200 Nej. Mörkret ger oss bara ännu större anledning

att resa oss ur sofforna,
slita oss från skärmarna och i stället:
gå fram till varandra – gå samman.

Ja, det är mörkt.

205 Men det betyder bara att vi behöver kämpa hårdare och klokare
för att vända utvecklingen.

Det kan vi när vi bestämmer oss.

Mötesdeltagare!

210

Om bara några veckor har Socialdemokraterna kongress.

Då klubbas partiets nya riktning för vår tid.

Jag hoppas att det leder till en rejäl nystart i samhällsdebatten.

En debatt om vart Sverige ska och hur.

215 För Sverige behöver en ny riktning.

Från LO säger vi: Sverige ska fungera.

Punkt.

För att det ska bli verklighet behövs framför allt en sak:

220 Investeringar. Rejåla och kloka investeringar.

Vi behöver politisk insikt om vad som inte fungerar,
och politiskt mod att ta i så mycket som krävs
för att lösa problemen.

Sverige har varit underfinansierat mycket länge.

225 Och ovanpå det har nya utmaningar tillkommit,

som också kräver investeringar.
Som klimatkatastrofen och omvärldsläget.

230 I ett rättvist Sverige där arbetare kan leva ett gott liv
där har vi inte massarbetslöshet.
Därför vill vi se stora investeringar i det som skapar jobb,
samtidigt som det skapar värde.
Som att bygga bostäder,
235 underhålla och bygga ut infrastrukturen,
och sätta fart på energiomställning.

Med investeringar kan vi minska arbetslösheten
och stärka konkurrenskraften.

240 Bygga Sverige mer hållbart
genom att klimatanpassa samhället,
elektrifiera det som idag drivs fossilt,
och bygga en säker elförsörjning.
Till det behövs investeringar.

245 Men naturligtvis
för att Sverige ska fungera räcker det inte att bygga
i den fysiska världen.
Vi behöver också investera för att bygga trygghet.
250 Det handlar om att skapa ordning och reda på arbetsmarknaden.
Ingen ska behöva riskera hälsan eller livet,
hos arbetsgivare som struntar i lagar och regler.
Det handlar om att sätta stopp för arbetslivskriminaliteten.

255 Det handlar också om att skapa robusta försäkringar.
Ingen ska behöva gå från hus och hem
på grund av en tid sjukdom eller arbetslöshet.
Ingen ska behöva ha ångest för om pensionen kommer att räcka
efter ett helt yrkesliv som slitit på kroppen.

260 Ingen ska behöva fundera på om kroppen håller
till den ålder som politikerna pekat ut för pensionsavgång.
Självklart ska pensionssystemet fungera även för oss arbetare.

Det handlar också om att bygga trygghet i välfärden.

I skolan, där vuxna måste få tid att se varje barn.
I vården, där den som är sjuk åtminstone ska slippa oroa sig
för att bli ännu sjukare i en lång kö.
I omsorgen, där den som är gammal, lite glömsk och långsam
270 aldrig ska behöva känna sig ensam eller stressad.

Ett Sverige som fungerar investerar
för att bygga samhällets alla delar starka och trygga.

275 Jag vill också säga några ord om det orättvisa karensavdraget.
Vi i LO tycker att karensavdraget ska avskaffas för alla.
Det slår särskilt hårt mot dem som redan har låga löner
och osäkra anställningar.
Ingen ska behöva välja mellan att gå till jobbet sjuk
280 eller förlora en dags lön.

Sverige är det enda landet i Norden
som straffar den som är sjuk med en hel dags löneavdrag.
Varför?

285 Det finns ju redan en självrisk
eftersom sjuklönen är 80 procent av din lön.
Varför ska arbetare i Sverige ha dubbla självrisker?
Är vi värda högre straff än arbetare i Norge eller Finland?

290 Varför säger jag ”arbetare”?
Karensavdraget gäller ju alla löntagare.
Jo, men många tjänstemän med kontorsjobb
kan sitta småsjuka i soffan och jobba
och därmed slippa karensavdraget.
295 Medan den undersköterska som är småsjuk definitivt inte
kan göra sitt jobb hemifrån.

Det gäller för övrigt 90 procent av alla LO-förbundens medlemmar:
Våra jobb går inte att göra hemifrån.
300 Varken friska eller småsjuka.
Så förutom att karens är ett underbetyg i sig
för ett modernt civiliserat välfärdssamhälle,
så är det dessutom en uppenbar klasslagstiftning.

305 Arbetare drabbas orättvist

Därför säger vi:
Karensavdraget ska bort för alla!

310 Mötesdeltagare,

Det är värt att påminna om en dag som denna:
Det är genom fackligt och politiskt arbete
som vi förändrar våra villkor.

315 Vårt parti kan göra enorm skillnad.
Men det kan också vår fackföreningsrörelse.
Och när vi går tillsammans – då kan vi göra allt.

Vi är inne i årets stora avtalsrörelse.

320 Vi inom LO samordnade oss och vi har hittills
på ett antal avtalsområden
avtalat till oss reallöneökningar för alla,
mer lön till de som har lägst lön och – det viktiga
att den som inte får en heltid av sin arbetsgivare
325 men ändå måste jaga timmar för att få sin ekonomi att gå ihop
den personen får nu högre ersättning för de extratimmarna.
Precis som den får,
som har heltid och utöver det jobbar extra.
Bara rimligt.

330 Men på papper först nu.
Nu fortsätter vi att avtala till oss detta för resten av avtalen på arbetsmarknaden.

Men den kanske största frågan låg utanför LO:s samordnade
avtalsförhandlingar i år:

335 Den om arbetstidsförkortning.
I femtio års tid har vi haft 40-timmarsvecka.
Femtio år.
Alltså sedan mitten av 70-talet.
Föreställ er hur mycket produktivare vi är idag än för 50 år sedan.
340 Hur har vi fått del av den ökade produktiviteten?
Jag vet att vd:ar och ägare har kunnat ta ut väldigt mycket mer
i bonusar och i vinst.

Men vi som jobbar?

345

Nej, just det.

Nu är det dags att också vi får ta del av framgångarna.

Och det gör vi genom att kräva kortare arbetstid.

Det handlar om rättvisa.

350 Men det handlar också om frihet.

Om att öka möjligheterna att få ihop livet.

För samtidigt som vi har massarbetslöshet

och vi har många medlemmar som aldrig får den efterlängttade heltiden – så är

355 det så att svenska folket som helhet arbetar väldigt mycket.

Mer än i alla jämförbara länder.

Och varför ska Sverige vara sämst i klassen?

Karensavdrag – sämst.

360 Lång arbetstid – sämst.

Fri etableringsrätt och vinstuttag i välfärden – sämst.

Det är ju dumheter.

Det är dags att hämta hem tiden som är vår att använda som vi vill.

Till att få ihop livspusslet, kunna sänka axlarna och andas.

365 Sova lite mer, umgås lite mer.

Jag vet inte. Du bestämmer.

Det är din frihet.

Sverige jobbar mycket.

370 Nu är det dags för kortare arbetstid!

Mötesdeltagare!

Det är genom politiken och genom facket

375 som vi kan göra skillnad på riktigt.

Men varken politiken eller facket är någonting utan dess människor.

Det är bara genom att vi är många

som vi blir starka nog att förändra världen.

I vardagen betyder det två saker:

380 Var rädd om varandra.

Och: se till att bli fler.

Det är alltid viktigt.
Men kanske än viktigare i mörkare tider.

385

Det är tid att glömma gammalt groll.
Att lägga fåniga oförrätter bakom oss.
Att i stället kroka arm med hela vår rörelse.
Vi behöver varandra.

390 Vi behöver känna och veta att vi är en gemenskap.

Vi är tillsammans.
Och som gemenskap är vi en värdefull plats,
för så många människor.
Som gemenskap är vi också kraftfulla.

395 Glöm inte det.

Vår rörelse bygger på att vi ständigt växer.

Att varje årskull,
varje generation,

400 varje kultur,

varje bransch som uppstår och växer
också bjuds in till oss.

Vi har inte råd att låta några grupper stå utanför.

405 Därför ta som vana att alltid fråga:

”Är du med i facket?”

”Är du med i Socialdemokraterna?”

”Inte? Kom med!”

”Du med dina erfarenheter och tankar har så mycket att bidra med hos oss.”

410 Kanske står någon här längst bak som ännu inte fått frågan.

Så jag frågar dig nu: Vill du vara med?

Du är jättevälkommen!

Kom fram hit efter talen, så får du veta mer.

415 Arbetarörelsevänner!

Det finns bara ett sätt att hantera mörkret.

Det är att vara ljuset.

Det låter högtravande.

420 Men det är det egentligen inte.

För att ”vara ljuset” betyder att handla i vardagen.
Att komma ihåg att din handling har betydelse.
Att vi i arbetarrörelsen har en idé om ett Sverige som ska funka för oss.
425 Och vi måste vara många som är med och berättar om
och bär den idén.
Det är så vi skapar ljuset.

Jag hoppas ni alla här i dag vill vara med och göra det på jobbet.
430 I fackklubben.
I barnens skola.
I bridgeföreningen.

Det må vara mörkt.
435 Men vi sörjer inte. Vi organiserar oss.
Vi gör precis som ni har gjort här i Säffle,
när ni tagit tag i saker som är fel:
När ni samlat in namn och protesterat
när högerpolitikerna vill lägga ner nattis.

440
Vi organiserar oss.
Vi tar plats.
Vi kan förändra allt
om vi gör det tillsammans!

445
Tack!

Källa

<div>Manuskript hämtat från lo.se (2025-05-02)</div>

450

Taggar

2020-tal, 2025, Facklig kamp, Första maj, Kvinna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/jessica-leiding-tal-pa-forsta-maj-2025>

455